

El pontificat del bisbe Gabriel Llompart i Jaume a la diòcesi de Girona

Àngela Beltran Cortès i Santiago Cortès i Forteza

Paraules clau: bisbe, pontificat, diòcesi, Girona.

Resum. *L'any 1918, l'inquer Gabriel Llompart i Jaume fou consagrat bisbe i fins al 1922 (quasi 4 anys) fou bisbe de Tenerife, d'allà passà a Girona i tres anys més tard fou nomenat bisbe de Mallorca, i ho fou fins a la seva mort ocorreguda el 9 de desembre de 1928.*

Aquesta comunicació versa sobre els tres res anys en què el nostre il·lustre conciudadà exercí la seva tasca pastoral com a bisbe a la diòcesi de Girona. Donam relació de tot quant es publicà en el Boletín Oficial del Obispado de Gerona.

Keywords: bishop, papacy, diocese, Girona.

Abstract. *In 1918, Gabriel Llompart Jaume, from Inca was consecrate bishop and untill 1922 he was bishop of Tenerife, from there he went to Girona and two years late he was appointed bishop of Mallorca and he was bishop until his death the 9 of desember of 1928.*

This paper is about the two years that our illustrious citizen exercises his pastoral work as bishop of the diocese of Girona. We give account of everything that was published in the Boletín Oficial del Obispado de Gerona.

El bisbe Gabriel Llopart i Jaume nasqué a Inca dia 19 de novembre de 1862 i morí a Ciutat de Mallorca el 9 de desembre de 1928. La seva ordenació sacerdotal, la rebé de mans del bisbe Jacinto Maria Cervera a l'església de Montis-ion el dia 18 de desembre de 1885. Des de la seva ordenació fins a l'any 1918, en què fou preconitzat bisbe de Tenerife, després d'obtenir la llicenciatura i el doctorat en Teologia i en Dret Canònic, ocupà distintes càtedres al Seminari Diocesà de Mallorca i diversos càrrecs diocesans. Obtingué, per oposicions, una canongia a Oriola i més tard a Mallorca, on ocupà el càrrec d'arxiver capitular.

El 18 de maig de 1918 fou preconitzat bisbe de Tenerife, el 15 de setembre d'aquest mateix any fou consagrat bisbe i el mes d'octubre prengué possessió de la diòcesi de Tenerife, d'on fou bisbe fins al juny de 1922, en què fou preconitzat bisbe de Girona, i ho va ser fins que el 30 d'abril de 1925 la Santa Seu el preconitzà bisbe de Mallorca.

Estada a Girona

En el mes de desembre de 1922 prengué possessió i féu l'entrada solemne a la diòcesi de Girona. A la seva primera carta pastoral, que publicà el 20 de febrer de 1923, expressà la seva voluntat de fer-ho tot amb tots, "plan de nuestro apostolado entre vosotros y el deseo más constante de nuestro espíritu". Aquestes paraules, junt amb la cita paulina, ens mostren clarament la seva voluntat de servei a l'Església personificada en la gent de Girona.

La preocupació per la vida espiritual dels sacerdots amb la seva "Exhortación Pastoral sobre el dia de retiro", la Circular sobre la Unión Misional del Clero i la posterior erecció de la Unión Misional del Clero, tenint en compte també l'"Exhortación Pastoral, instituyendo el Fomento de Vocaciones Eclesiásticas y la Obra Pía del Seminario" i la "Circular recomendando la asistencia al mes de ejercicios espirituales para sacerdotes en Manresa", demostren una constant inquietud i a la vegada un gran amor i zel pel clero.

També fou una gran preocupació la vida de les parròquies. Per això el 10 d'abril de 1924 anuncià la visita pastoral a tota la diòcesi, una visita que volia que fos senzilla i eficient, per la qual cosa, després de demanar les oracions de tots i la col·laboració "de los Reverendos párrocos y celosos sacerdotes", escriu: "Nada Nos podría pesar tanto como ser en ocasión de la Santa Visita gravosos a los que nos reciban, ni nada Nos ha de complacer tanto como la sencillez y modestia en el trato. Evitense pues dispendios y gastos superfluos e innecesarios, aplicables mejor a las necesidades de nuestras pobres iglesias". Referint-se als capellans, els diu que a pesar de tot hauran d'acabar dient: "Servi inutiles sumus" (som servents inútils). Ojalá con algo de verdad pudieramos concluir la frase del divino Preceptor: Quod debuimus facere, fecimus" (allò que havíem de fer hem fet)".

Una tasca que no pogué acabar pel seu trasllat com a bisbe a Mallorca fou l'organització jeràrquica de les parròquies, així i tot emprengué la delicada, àrdua i transcendental obra del "Concurso a curatos", o sigui, la provisió, mitjançant oposicions, de les parròquies de la diòcesi.

Tampoc no pogué veure el creixement de l'Asociación del Culto Eucarístico y la Obra de Iglesias Pobres, que ell impulsà amb l'"Erección del Centro Eucarístico diocesano" el gener de l'any 1925, institució que en els vuit mesos de vida ja organitzà una exposició d'objectes sagrats dedicats a les esglésies pobres, on es mostraren més de 100 casulles i 3.000 objectes sacres. El mateix bisbe Llopart essent ja a Mallorca envià un sagrari.

El 30 d'abril de 1925 fou preconitzat bisbe de Mallorca i s'acomiadà dels qui fins aleshores havien estat els seus diocesans amb una sentida "Carta pastoral de despedida".

El bisbe Llompart en el *Boletín Oficial del Obispado de Gerona*

	Pàg.
1922	
<i>Preconización del nuevo Sr. Obispo de esta diócesis</i>	145
<i>Circular sobre cesación de la Sede Vacante, posesión y entrada del Ilmo. y Rdmo. Sr. Obispo</i>	223
<i>Reseña de la solemne entrada de su Sría. Ilma</i>	225
<i>Gratitud de Su Sría. Ilma.</i>	
1923	
<i>Primera Carta pastoral</i>	46
<i>Edicto para órdenes</i>	86
<i>Edicto para la provisión de una Canonjía</i>	131
<i>Circular sobre el cumplimiento Pascual y lectura del Decreto “Quan singularis”</i>	133
<i>Circular anunciando la bendición Papal del domingo de Resurrección</i>	134
<i>Circular recomendando la colecta a favor de los Santos Lugares</i>	135
<i>Edicto para órdenes</i>	203
<i>De Instrucción</i>	205
<i>Circular sobre la procesión del Corpus</i>	233
<i>Fiesta de la “Buena Prensa”</i>	235
<i>Hoja anónima</i>	249
<i>Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes</i>	256
<i>Edicto para la provisión de un Beneficio</i>	287
<i>Circular sobre el jubileo de la Porciúncula</i>	290
<i>Circular sobre limosnas de segundas Misas de binación</i>	316
<i>Circular sobre rogativas</i>	369
<i>Circular sobre el día de difuntos</i>	373
<i>Circular sobre la “Unión misional”</i>	377
<i>Circular sobre la “Unión apostólica”</i>	379
<i>Circular sobre el día de la Inmaculada</i>	412
<i>Publicación de la Bula de la Santa Cruzada</i>	442
<i>Circular sobre cargas anejas a funerales</i>	446
Nomenaments	
<i>De Secretario de Cámara y Gobierno</i>	39
<i>De Provisor y Vicario General</i>	84
<i>De Vice-Secretario de Cámara y Gobierno</i>	85
<i>De Comisario Diocesano de la Obra Pía de los Santos Lugares de Jerusalem</i>	213
<i>De Consiliario de Disciplina del Seminario</i>	291
<i>De Vocal de la Junta del Cementerio</i>	
<i>De Vice-Rector del Seminario Mayor</i>	
<i>De Secretario de Estudios del Seminario Mayor</i>	326
<i>De Vocales del Consejo de administración diocesana</i>	362

<i>De Maestro de Capilla de la Catedral</i>	362
<i>De Secretario de la Curia de Testamentos, causas pías y de la junta diocesana de conservación de casas rectorales</i>	387
<i>De Director diocesano de la “Obra de S. Pedro Apóstol”</i>	387
<i>De Director diocesano de la “Obra de la santa infancia”</i>	388
<i>De Defensor del Vínculo</i>	417
<i>De Jueces Pro-sinodales</i>	417
<i>De Examinadores Pro-sinodales</i>	418
<i>De Consiliario de Hacienda del Seminario Conciliar</i>	418
<i>De Profesor del Seminario Conciliar</i>	418
<i>De Comisario Diocesano de la Obra Pía de los Santos Lugares</i>	447

1924

<i>Exhortación Pastoral sobre el día de retiro</i>	5
<i>Edicto para Ordenes</i>	25, 306
<i>Circular sobre el tiempo de Carnaval</i>	26
<i>Circular sobre los niños hambrientos de la Europa Central</i>	28
<i>Circular: Bendición Papal</i>	118
<i>Edicto anunciando la Santa Pastoral Visita</i>	157
<i>Circular sobre la Unión Misional del Clero</i>	164
<i>Decreto de Erección de la Unión Misional del Clero</i>	167
<i>Circular (En honor del Sagrado Corazón)</i>	201
<i>Circular (Liga Espiritual contra la Blasfemia)</i>	204
<i>Circular sobre la conducción de la Sagrada Eucaristia a los enfermos con el rito privado</i>	256
<i>Exhortación Pastoral</i>	297
<i>Circular sobre enseñanza de Doctrina Cristiana</i>	316
<i>Exhortación Pastoral, instituyendo el Fomento de Vocaciones Eclesiásticas y La Obra Pía del Seminario</i>	349
<i>Carta Pastoral contra la Blasfemia</i>	225
<i>Edicto convocando a concurso para provisión de parroquias</i>	444

Nomenaments

<i>Director Diocesano de la Obra Propagación de la Fe</i>	77
<i>Secretario de la Visita Pastoral</i>	163
<i>Delegado Diocesano para la celebración del Año Santo</i>	363

1925

<i>Publicación de la Bula de la Santa Cruzada</i>	15
<i>Erección del “Centro Eucarístico diocesano”</i>	16
<i>Exhortación pastoral sobre el “Año Santo”</i>	47
<i>Circular sobre el tiempo de carnaval</i>	53
<i>Circular sobre Conferencias eclesísticas</i>	55
<i>Edicto para Ordenes</i>	56, 159
<i>Carta al M.I.Sr. Director del Instituto nacional de 2ª enseñanza</i>	84

<i>Circular conmutando a los imposibilitados las visitas para lucrar el Jubileo Del Año Santo</i>	87
<i>Edicto convocando a oposiciones a una canonjia</i>	157
<i>Edicto convocando a un beneficio</i>	160, 261
<i>Circular sobre el “Congreso Catequético de Granada”</i>	162
<i>Circular sobre prórroga de licencias ministeriales</i>	163
<i>Circular recomendando la celebración del aniversario de la Consagración de España al Sagrado Corazón de Jesús</i>	181
<i>Circular sobre la bendición con el Smo. Antes de la Reserva y rezo de preces</i>	223
<i>Circular a los Rdos. Párrocos recomendando la obra de ejercicios parroquiales en nuestra diócesis</i>	229
<i>Circular sobre el XVI Centenario del Concilio de Nicea</i>	263
<i>Circular recomendando la asistencia al mes de ejercicios espirituales para Sacerdotes en Manresa</i>	264
<i>Carta pastoral de despedida</i>	297

Conclusions

Tot i que fou un pontificat molt breu, del desembre de 1922 a l'abril de 1925, fou molta l'activitat que dugué el bisbe Llompart a Girona.

El clero fou una de les seves inquietuds: des de la preocupació per les vocacions manifestada a l'“Exhortación Pastoral, instituyendo el Fomento de Vocaciones Eclesiásticas y la Obra Pía del Seminario” fins al nomenament d'un nou equip de superiors i formadors del Seminari.

La preocupació per l'espiritualitat del clero queda ben manifesta en la recomanació a fer el retir mensual i els exercicis de més, així com en la disponibilitat dels capellans a l'hora d'erigir la Unión Misional del Clero. Amb la circular sobre les conferències eclesiàstiques demostra l'interès per la formació permanent del clero.

Quant a la preocupació per les comunitats parroquials, es fa palesa a l'anunci de la santa visita pastoral, la convocatòria d'oposicions per proveir de rector les parròquies, la recomanació dels exercicis parroquials i la creació del Centro Eucarístico Diocesano.

És digna de destacar la seva senzillesa i humilitat, demostrada en les recomanacions en la forma de realitzar la visita pastoral.

En definitiva, hem de concloure que, en el poc temps –a penes dos anys i quatre mesos– que fou bisbe de Girona, la seva activitat pastoral fou molt notable.

Bibliografia

Boletín Oficial de la Diócesis de Gerona.

Boletín Oficial de la Diócesis de Mallorca.

Santiago Cortès i Forteza: “Gabriel Llompart i Jaume, un inquer del segle XX”, *V Jornades d'Estudis Locals d'Inca*, 2000. Inca: Ajuntament d'Inca, pàg. 153-157.

